

Albert Camus - Bir Alman Dosta Mektuplar

Çevirmen: Suat Tuygan, Bilgi Yayınevi (1966), s.50-53

Yeryüzünün üstün bir anlamı bulunmadığına, ezilmiş yitmiş kişiler olduğumuza, bir zamanlar, ikimiz de inanmıştık. Bugün, bir bakıma yine aynı inancı taşıyorum. Ama bu inançtan, sizin o zaman savunduğunuz ve bunca yıldır tarihe sokmaya çabaladıklarınızdan apayrı sonuçlar çıkardım ben, bugün kendi kendime şöyle diyorum: Eğer o zamanlar anlattıklarınıza gerçekten inansaydım, yaptıklarınıza hak vermek zorunda kalacaktım. Bu öylesine önemli bir konu ki, bizim için vaatler, sizin için ise tehditler dolu bu yaz gecesinde tekrar üzerinde durmam gerekiyor.

Yeryüzünün bir anlamı olduğuna hiçbir zaman inanmadınız, bu da sizi her şeyin aynı olduğu, iyi ile kötünün istenilen şekilde tanımlanabileceği düşüncesine ulaştırdı. İnsancıl ya da kutsal bir ahlakın yokluğu karşısında dayanabileceğiniz tek değer hayvanlar âlemindekiler, yani zor ve hile, olabileceğini sandınız. Sizce insan bir hiçti, ruhu öldürülebilirdi; tarihin en duygusuz devirlerinde bireyin çabası üstünlük peşinde koşmak, ahlâkı ise yeni ülkeler fethetmekteki gerçekten başka bir şey olamazdı. Aslında sizin gibi düşündüğümü sanan ben, fikirlerinize karşı durmak için, sonunda en anî tutkular kadar anlamsız görünen, zorlu bir adalet duygusundan başka dayanak bulamıyordum. Ya farkımız nereden doğuyordu? Sizin bazen umutsuzluğu kabullenip benim hiçbir zaman bu duyguya kapılmamamdan. Sizin insan kaderindeki haksızlığa aldırmayıp benimse yeryüzünün kuruluşundan beri sürüp gelen bu haksızlığa karşı savaşmak için adalete sarılmak, mutsuzluk evrenine karşı koymak için mutluluğu yaratmak gerektiğine inanmamdan. Çünkü siz umutsuzluğunuzdan bir sarhoşluk yarattınız, çünkü bu sarhoşluğu bir ilke yapıp onun esiri oldunuz; insanın özünde var olan yoksulluğu tamamlamak için onunla savaşmayı, bütün eserlerini yok etmeyi göze aldınız. Bense umutsuzluğu ve işkence altında inleyen bu yeryüzünü kabullenmeyerek insanların birlik olarak kaderlerine karşı başkaldırmalarını, savaşmalarını istiyordum. Görüyorsunuz ya aynı ilkeden iki değişik ahlâk çıkardık. Siz yarı yolda aydınlığı terk ettiniz, kendinizin ve milyonlarca Almanın yerine bir

tek kiřinin dūřınmesini daha rahat - veya kendi deyiminizle farksız - buldunuz. Kutsala karřı savařmaktan yorgun dūřtūđunuz

için, ruhları parçalamak, toprakları yakıp yıkmaktan ibaret bu macerada dinlendiniz.

Kısacası, adaletsizlikten yana olup tanrılarla birleştiniz. Mantığınız bir maskeden ibaretti.

Bense toprağa sadık kalmak için adaleti seştim. Bugün de, yeryüzünün yüce bir anlamı olmadığına inanıyorum. Ama, biliyorum ki bu dünyada bir şeyin, insanın, anlamı var: Çünkü insan kendisine bir anlam arayan tek varlıktır. Bu dünyada hiç olmazsa bir insan gerçeği var ve bizim bütün çabamız ona kaderi karşısında direnmesini sağlayacak sebepler bulmaktır. Aslında kadere karşı direnmeyi sağlayacak tek sebep de yine insan; ve eğer hayat anlayışınızı kurtarmak istiyorsanız önce insanı kurtarmanız gerek. Bana küçümseyerek bakıyor, gülümsüyor ve řu soruyu soruyorsunuz insanı kurtarmak da nedir? Size bütün benliğimle haykırıyorum: İnsanı kurtarmak onu parçalamakla olmaz, yalnız insanın kavrayabildiği bir ilkeye, adalete de fırsat tanıyın.

Araştırma Sorusu: "Umutsuzluk" ve "adalet", "yeryüzünün anlamı yok" ile "insanın anlam arayışı" gibi karşıtlıkların metinde nasıl örgütlendiğini ve bu karşıtlıkların metnin merkezî tezini nasıl desteklediğini gösterin.